

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	3
ГЛАВА I. Подходи, приоритети и нормативна рамка на регионалната политика	5
1. Регионални приоритети в условията на необходимост, ограничители и алтернативност	5
2. Съвременни подходи в регионалната политика	10
3. Нормативна рамка на регионалното развитие и политика ...	14
ГЛАВА II. Териториални фактори за устойчиво развитие на Добричка област.	17
1. Географско местоположение и природни ресурси	17
2. Население и демографски процеси.	26
3. Качествена характеристика на околната среда и нейната устойчивост	29
ГЛАВА III. Приоритети в развитието на областта и общините в нейните граници.	38
1. Класификационна йерархизация на областната територия	38
2. Икономика и икономическо развитие. Състояние и приоритети	46
3. Състояние, развитие и потребности от инфраструктурни системи и обекти.	65
4. Стратегически цели, подцели и приоритети на областното развитие	72
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	76
ЛИТЕРАТУРА	77

ПРЕДГОВОР

Всяка човешка дейност - индивидуална или социална, е свързана със задоволяването на определена потребност, респ. с решаването на определен проблем. Отправната точка е наличието на проблем, обусловен от фактическото състояние на развитието, чието решаване изисква действие. При условията на определена обстановка за органите на управление има две възможности или два подхода на поведение:

а) да предприемат незабавни действия без да осъществяват планиране, т. е. да провеждат прагматична политика;

б) да започнат процес на планиране, който да осигури съвкупност от действия, насочени към цялостно решаване на проблемите, т.е. да провеждат концептуална политика.

Разбира се, не бива да се абсолютизират предимствата на единия или другия подход. И прагматичната, и концептуалната политика имат своите предимства и недостатъци и могат да бъдат ефективни при различни ситуации. Концептуалната политика обаче намира приложение, когато: вече са осъществени прагматични действия, но те не са довели до желания (очаквания) резултат; предварително е известно, че комплексния характер на проблемите и решенията предполагат предприемането на комплексни действия; в действията за решаването на проблемите участват повече организации и човешки ресурси, което изисква координиране на тяхната дейност въз основа на изработен документ - план, стратегия, концепция, програма.

Политиката на регионалното развитие трябва да отговаря на тези изисквания, което предполага използването на процеса на планиране. Последното винаги се определя като процес. То е предвиждане и регулиране на промените в системата с цел стимулиране на развитието и повишаване на социалните, икономическите и екологичните ефекти от планираните и реализирани действия - решения, мерки и т.н.

Практиката на регионалното планиране показва, че по различни причини няма универсална структура на плановите документи и на процеса на тяхното разработване, нито универсална рецепта за качествено планиране. Независимо

от това са налице някои общовалидни принципи, съобразяването с които могат да осигурят необходимата достоверност и качество на планираните действия и мерки, а именно: плановият процес винаги включва или преминава през няколко основни фази - диагноза на състоянието, прогноза за развитие на обекта (областната територия), планова фаза и фаза на реализация; планирането означава оптимално съчетаване на наука и изкуство, на научен подход и творческо мислене (а даже и фантазия); планирането осигурява логична връзка (съгласуваност) между основните елементи на процеса по създаване на плана.

Планирането и ефективното провеждане на регионална политика на развитие изисква преди всичко широкото и детайлно познаване на обекта на това планиране и съответстващата му реализационна политика - дадена област със съставните ѝ общини (различни по характер, по природогеографски и ресурсен потенциал, по стратегически цели, потребности и приоритети).

Район със специфични особености възможности за развитие е Добричка област, избрана за обект на настоящото проучване. То обхваща няколко основни задачи с практическа насоченост на разработките:

- Да се направи оценка на регионалната политика и нейните приоритети, насоките и подходите при нейното провеждане, както и нормативната основа, върху която се формира и реализира;

- Да се направи анализ на териториалните фактори за развитие на Добричка област - главно по отношение на местоположение, демографски процеси и тенденции, екологично състояние, силни и слаби страни;

- Да се изведат потенциалите и приоритетите в развитието на областта и общините в нейните граници - в сферата на икономиката и инфраструктурните системи.